

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Szabados-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

II. évfolyam. 77. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Péntek, április 4.

Megmozdult a vidék.

A vidék megmozdulása természetesen nem tetszik a munkapárti központnak. A vidék azonban nem sokat látszik törődni a központ tetszésével. Kezd a saját lábán járni és a saját esze szerint gondolkodni. Megelégedte, hogy 1910-iki szavazata címén az agyveleje és egész lelki konstrukciója felett egy szuronyos törzskar rendelkezessék. A zempléni határozat a megyei többség szíjelomlásával jött létre, amár a döntő szótöbbséget a választott bizottsági tagok képezték. A szabolcsi munkapárt már harcot sem vállalt, sokan közülük együtt szavaztak az ellenzékkel. Hontban szintén meglepetésekre ébredhetnek, a hajdúi és kolozsi előkészületek is elárulják, hogy a munkapárt immár nem nézi rokonérzés nélkül az ellenzék előkészületeit. A kassai ügyvédek, törvényeink eredetének védelmében, pártállásra tekintet nélkül sorakoztak Abaujmege régi bizalmatlanságához. A borsodi jegyzők pedig egységesen bontottak zászlót a kormány ellen. És így tovább. Napról napra újabb és újabb meglepetések várhatók.

Hát bizony, úgy látszik, a parlamenti váltógazdaság utjai mégis csak kiszámíthatatlanok. Egy többségi örökuralomra galvanizált táborral csak addig lehet politikát csinálni, ammeddig az ország észre nem veszi, hogy nélküle és ellenére csinálják a számadást. Azokon a hullámvonalakon, amelyeken a kisebbségek többségek nének, a többségek viszont lefelé szoktak csuszni a kisebbségi völgyekbe. A törvényhatósági bizottságok többségeinek legújabb változatai ennek a fizikai törvényszerűségnek kérelhetetlenségeire már rámutatnak. Parlamenti váltó-gazdaságunk

lehetőségének újat a törvényhatósági bizottságok váltógazdasága kezdi egyengetni. És így a váltógazdaság nagy nemzeti és erkölcsi jelentősége alulról nyer patinát. Amitől a munkapárti központ irtózik, azt már előkészítik a megyei többségek.

A törvényhatóságok szavát ugyanis nem lehet szuronyokkal elnémitani anélkül, hogy Tisza nyiltan meg ne hódoljon Kristóffy módszerének. A nemzet közfelháborodása tehát a mai rendszer gátján azt a rést ostromolja, amelyen a parlamenti szuronyuralom két Hőse a maga taktikai játéka közben kénytelen volt nyitva hagyni.

A lyukba bujt róka esetének ismétlődését látjuk a kormány tehetetlenségében. Itt már nem segít többé semmi: a lavina megindult és csak idő és érlelődés kérdése, mikor temeti romjai alá a vidéki munkapárt a központit? És mert az alulról jelentkező fordulat a kormányzati rendszer elítélésén kívül időrendben összefüggésben jelentkezett a központi többség erkölcsi érzékének elítélésével, a temetés annál szélesebb arányú lesz, minél tovább tart az agónia.

1905-öt irtunk, amikor a nemzet régi letargiájából talpra merészkedett a parlamentiárizmus védelmére. Azóta sok mindent sötét lepel borít és a nemzeti ügy igen nagy érdekei csomósodtak össze a kérdés körül, miért kellett milliókat összeharócsolni, hogy sötétséget támasztván, az 1905-iki fiaskó után mégis ki lehessen semmizni a magyar parlamentiárizmust?

A nemzet a jobbik érzékének sugallatára hallgat, amikor a világosság útjára tért és vigasztaló, hogy a kormány nyilt és tiltkos trubadurjai hatástanul énekelnek a nemzet fáradságáról és kedvetlenségéről, mialatt a vidék komoly megmozdulása a tisztító harc folytatására inti a hívőket. Aki a vidéki közhangulat mélyére látva, értékeli a legújabb eseményeket, jól tudja, hogy a nemzet készül a komoly leszámolásra.

Készül és ha még úgy altatgatják is, benső és erősebb hittel bizik a leszámolása új sikerében.

Locsoljuk a Péterfiát!

Gyilkos por az utcákon.

A vízvezeteki munkák előhaladását és a húsvét előtt történt próbaöntözéseket minden debreczeni polgár a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel fogadta s kezdtek Debreczen város nagyon kevés nevezetességei közé sorolni a vízvezetékét is. Mindenki abban a meggyőződésben élt pár napig, hogy ezután már nem kell a jámbor sétáló közönségnek azt a gyilkos port nyelni, amely állandóan ott lebeg a Péterfia-utca felett, hanem a város vezetőinek jóvoltából szivhat ezután jó, friss levegőt is, olyat, amilyen az utcák próbaképeni megöntözése után lebegett a Piac-utca egyrészes a Péterfia-utca ellett.

Azóta azonban hiába várunk erre a jó levegőre. Pedig a melegen, szinte forrón leütő tavaszi napsugarak hamarosan kiszárolták a föld minden nedvességét, úgy hogy a Péterfia-utcán ma már a legerősebb tüdőt is elfullasztó gyilkos por lebeg, amely szinte viszarizasztja a Nagyerdőre igyekvő, sétáló közönséget.

Nem tudjuk, hogy mi az oka annak, hogy a próbaöntözések után azonnal beszüntették az utcák öntözését, de mindenesetre nagyon csodálkozunk rajta. Úgy tudjuk a mérnöki hivatal jelentéséből, hogy a vízvezeték kész már annyira, hogy ilyen kis működéseket elbir. Azt is a mérnöki hivatal által kiadott jelentésekből tudjuk, hogy mielőtt éjadnák a vízvezetékét a forgalomnak, kiakarják öblíteni, mosni a vízvezeteki csöveket. Ha pedig már úgy áll a vízvezeték ügye, éppen semmi akadályát nem látjuk annak, hogy miért ne öntöznék az utcákat, de különösen a Piac-utca alsó részét és a Péterfia-utcát, mint ahol a legnagyobb a por és a forgalom. Hiszen ezeknek a helyeknek öntözésével kétfős célt érne el a város.

A „Bikszádi” Gyógy-ásványvíz természetes

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása főleg a hasonló természetű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az ideit természetű savanyu borral vegyítve kellemes ital. Kapható mindenütt. Árjegyzéket kívánatra küld a „BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Vízvezeték, Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz.

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

Először jól ki lennének mosva a vízvezetési csövek, másodsor pedig kellemessé, egészségessé tenné a nagyforgalmu helyeken való tartózkodást a közönség számára. Egy munkával és vajmi kevés költséggel kellemessé, és egészségessé tennék azt a helyet, ahol most az ember- és tüdőgyilkoló por a korlátlan ur és ezzel még a vízvezetési csövek kimosása is el lenne intézve.

Elő kell tehát venni azokat az öntöző-tömlőket és félre kell rakni az ósdi, elavult öntöző kocsikat, melyek csak 10—15 percig képesek eltüntetni a port. Hadó léssa már egyszer a közönség, hogy a város vezetői valóban jóakarói a közönségnek.

A háboru végnapjai.

A béke ügyében vértanuln olyan esemény következett be, hogy most már joggal remélhetjük az ellenségeskedések gyors beszüntetését és utána a béke megkötését. Mígán Törökország tegnap elfogadta a hatalmak javaslatát a béketárgyalás alapjául, a Balkán-államok sem késhettek tovább a válasszal. Félhivatalos formában jelentik, hogy a választ ma fogják megkapni a hatalmak, de már most ismertek a válasz lényegét, melyből kiderül, hogy a szövetségesek alkalmas alpnak tartják Európa javaslatát a béketárgyalások újabb megindítására. Idéig tudvalevőleg Bulgária okozta a legnagyobb nehézségeket azzal, hogy a török-bolgár határon a szárosz-midia vonalat követelte. Bulgária most ebben a kérdésben lényeges concessziót tett, amennyiben elfogadja az enosz-midjai vonalat, azzal a módosítással, hogy Enosz helyett tőle két mértföldnyire legyen a határ végpontja. A megegyezés tehát itt biztosra vehető. A hadikérpótlás dolgában a szövetségesek válasza abból indul ki, hogy a hatalmaknak elvben nincs kifogásuk a hadisarc ellen. Ez tehát még nagy eltérést mutat a hatalmak álláspontjától, amelyek kijelentették, hogy a hadikérpótlásra vonatkozó követelést nem támogathatják, de ezek az ellentétek sem áthidalhatatlanok, tekintettel arra, hogy maguk a hatalmak is éppen a hadisarc eljítésére való tekintettel a török államodóságban való méltányos részesedéssel biztatják a szövetségeseket.

A szövetségesek elfogadják a hatalmak javaslatát.

Londonból jelentik: Tegnap délutánig hivatalos köröknek még nem volt tudomásuk arról, vajjon a szövetségesek a hatalmaknak a békekötésvetési feltételekre vonatkozó javaslatára válasziggyezükkel már átadták-e. Azt hiszik azonban, hogy a válasziggyezüket holnap fogják megkapni a Balkán-államok fővárosaiban akkreditált követek. Hír szerint a választervezet, amióta a szóljai kormány azt az athéni, belgrádi és cetinjei kabinelekkel közölte, csupán egész csekély módosításokat szenvedett. Bulgária ahelyett, hogy, mint várták, Drinápoly eleste után fokozná igényeit, a valóságban újabb concessziókat tett. A hatalmak iránt való tüszteleből ugyanis lemond Xerosz-Midia határvonalra köveletéről és hajlandó az Európa által javasolt Enosz-Midia vonalat elfogadni, azzal a kis változtatással, hogy Enosz helyett tőle két mértföldnyire keletre legyen a határ végpontja. E változtatásnak kizárólag topográfiai, földrajzi és természeti okai vannak. A szövetségeseknek a válasziggyezükben való állásfoglalása a hadikérpótlás, illetve hadisarc dolgában kiszivárgott hír szerint a szövetségeseknek arra a kívánságára vezethető vissza, hogy kerüljék a hatalmakkal való bonyodalmakat. A szövetségesek tehát hajlandók elfogadni a hatalmak álláspontját, melyek elvben a hadikérpótlás, illetve hadisarc mellett vannak, ennek nagyságát és részleteit azonban később kívánják megállapítani. Balkán körökben amellett vannak, hogy a szövetségesek válaszában kifejezésre jutó mérséklet alkalmas a gyors békekötés biztosítására.

A csaláldzsa harctér.

Konstantinápolyi jelentések szerint katonai személyiségek a Csaláldzsa környékén folyó harcoknak nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget. Döntő következményű komoly össze-

ütközésekre csak akkor kerülhet a sor, ha a Drinápoly ostrománál használt nehéz ütegeket a csaláldzsa vonalra szállították, hogy a török erődítések ellen rohamot intézhessenek. Ez tizzenkét nap előtti alig lesz lehetséges. Ez alatt pedig az általános uralkodó vélemény szerint alkalmasint sikerül a békekötés alapjaira vonatkozóan megegyezni. E várakozások ellenére Konstantinápoly környékén megteszik a katonai intézkedéseket az ellenség idéig való előnyomulásának megakadályozására. Híre jár, hogy az «Egység és Haladás» bizottsága Konstantinápoly muzulmán lakosságát fel akarja fegyverezni, de a hadügyminiszter ezt az intézkedést fölöslegesnek mondta, mert a fővárosban és környékén levő haderő minden eshetőségre elegendő. A Perától körülbelül egy órányira fekvő Kiatane közelében nagyszámu katonabarakot állítottak fel.

Görög-bolgár összeütközés.

Elleuteréből jelentik, hogy ott görögök és bolgárok között összeütközés volt. A rend helyreállítására intézkedések történtek. Közelebbi adatok hiányzanak.

Aradmegye Tisza és a munkapárt ellen.

Aradról jelentik: [Aradvármegye törvényhatósági bizottságának tavaszi közgyűlésén az alispáni jelentéssel kapcsolatban nagy érdeklődés közben felszólt Lázár Zoárd orsz. képviselő, a megyei ellenzék egyik vezértérfa és éles kritikában részesítette az uralkodó kormányrendszert, mely csak önző natalmi érdekeit istopolja és a nép érdekeit elhanyagolja. Az 1910. évi törvényhatósági bizottsági tagválasztások alkalmával 26 bizottsági tag megválasztása ellen felebbezéssel élt a vármegye közönsége, mert a választás törvénytelenségek eredménye volt. A közigazgatási bíróság megsemmisítette a választásokat és ezt azonban máig sem publikálta a megye vezetősége. Utána Goldis László dr. román nyelven a

Egy a sok közül.

— Nagyvárosi kép. —

Egész délutánon át hiába várt, most már borult az est és még mindig nem jött Fred.

Kezére támasztotta fejét és kitékintett az ablakon; néha elmodna: úgy nézett le az utcán hemzsegő tarka tömegre, semmire sem ismert, minden összefolyt határozatlan vonalakban; a szeme megnedvesedett és lassan estek a csöppek fehér kezére.

Kitéri előle.

Régóta észrevette ő ezt — valamit titkolt Fred! Ez idegessé és zavartt átte — és ezért kitért előle.

Ez mélyen elszomorította őt, — mert egész odaadással szerette — hiszen csupán érette élt!

De kérdezősködni sem akart. Ezt nem szerette Fred. És ezért hallgatagon szenvedett — gyöttrődött kétkedésben, tépelődésben.

Érintetlenül álltak az ételek. Ha Fred nem volt itt: ő sem akart enni.

Igy mult el az est és terpedt az éj és ő még mindig nem jött.

Meggyújtotta a lámpát az íróasztalán, könyvet vett elő: és így várt tovább.

Végre hazaérkezett. Röviddel tíz óra után. Nyugodtan, majdnem vidáman lépett melléje megsókolta a haját, néhány bocsánatkérő szót mondott és azután leült íróasztala mellé.

Az asszony némán tekintett rá. És arc-

ról leolvasta, hogy most fog elhangzani a döntő szó. Borzadás járta át, egész testén reszketés futott végig és zúgva tódult fejébe a vér.

Halk, ingadozó hangon kezdett beszélni a férfi:

— Drágám, el kell válnunk.

Nem volt képes tovább beszélni. Lélekzete megakadt és a hangja elfult. A lámpa fényébe tekintett.

És az asszony is hallgatott. De a tekintete rámeredt — rémülettel — még nem hitte el — még nem akarta elhinni — nem! nem! csak ezt ne még.

Pillanatnyi hallgatás. Csak az óra ketygé- gése és az utcáról fölcsapó zűrzavaros hangok.

Végre összeszedte erejét az asszony — most erősnek kell lennie. Ez szükséges. Nyugodtan kérdezte:

— Meg akarsz nőszülni ugyebár?

Fred bólintott, de nem nézett rá.

És ő is hallgatott, mert most elhagyta őt minden remény. Mindennek vége volt most.

Ujra pillanatnyi csönd.

Azután fölkel s beakart menni szobájába: csöndesen, hallgatagon, mint rendszeren.

De ekkor a nevet ejtette Fred, kérve, esedezve:

— Alice!

Már az ajtónál volt; megfordult és visszatékné, kérdő, merev szemekkel.

— Alice — még sincs más út — amiké- kélly vagyonom volt, elfogott és abból a ke-

vésből, amit művészetemmel keresek, nem tudok megélni.

Alice némán bólintott.

A következő pillanatban mellette állt a férfi és karjában tartotta őt.

— És nem vádolsz, drágám?

— Nem, Fred. Hiszek neked és — emberföltötti erővel küzdött, hogy le ne roskadjon. Am amúdon magához szorította őt Fred és arát érték izzó csókjai: összerázkódott és kisdótt karjaiból. Ezt még ő sem tudta elviselni.

És odabenn — a bezárt ajtó mögött — nagyit vetette magát a szőnyegen, sirva, zokogva, görcsös vonaglással s kitombolta magát a viahrzó lájdalomban.

Husz éves volt. Három év óta éltek együtt.

Amikor megtalálta őt a férfi piktor: karénekesnő volt a színlemban. És a férfi magáé vá tette, mint ahogyan egy kis virágot fölszedt aze mber az ut porából. Hogy ki volt: azt ő maga sem tudta. Csak neve: anyja volt. De ez sem tudott semmi bizonyosat. A szennyben nőt fel. És már tizenöt éves korában ismerte az életet. De nem tudta, hogy szennyben és pánben él, mert sohasem ismert semmit eguebel, gyermekkorából fogva. Akkor eljött Fred. Dajkos leányarca megtetszett neki és nevető gondatlansága vonzotta. Csakhamar jobban megismerkedtek egymással és azután nem nélkülözheték egymást többé. A férfi magához vette, fölnevelte. Megtanította arra: ke-

román törvényhatósági bizottsági tagok nagy Mtetszése közben tartott beszédét. Megemlíté, hogy a sajtó egyrésztében az a hír terjedt el, hogy az aradmegyei románság már teljesen meg békült a vármegyével, lepaktált Tiszával és helyesli a világ legutolsó kormányának, Lukács miniszteriumának törvénybíró és népellenes rendszerét. Ez ellen Arad vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlési termében tiltakozik, mert a politika nézeteltérésekről eltekintve is, becsületes férfiak nem azonosíthatják magukat egy Lukács Lászlóval. De tiltakozik az ellen is, hogy lepaktáltak volna a junkerek vezérével, Tisza Istvánnal. Az aradmegyei románság ma még bizalmatlanabb a törvény- és szélső kormány, valamint a törvénytelenül megválasztott házelnök iránt, mint valaha volt, és nem fogja a jövőben tétlenül nézni, hogy egyéni érdekeik és falánkságuk kielégítése céljából megcsalják és letiporják az egész népet.

A kormánypart sorából egyetlen egy ember sem akadt, aki a két éles támadással szemben megvédelmezni próbálta volna Tiszát és Lukácsot.

Tarka krónika.

A gólya és flamingó. — A köhögő paraszt.

Kis gyermekek tanulnak az iskolában. Éppen természetrajz óra van s a tanító képekkel mutatja a gézlokot, illetve vizimadarakat.

— Ez itt a gólya — mondja magyarzólag egy képre mutatva — ez hozza a gyermekeket.

— Ugy? És mi az a görbecsőrű madár ott a másik képen — szólal meg az osztály első eminense.

— Az a flamingó, kis fiam — mondja a tanító.

A kis fiu egy pillanatra összehasonlítja a két állatot, aztán megszólal:

— Tanító ur, a keresztény gyermekeket a gólya hozza?

— Természetesen fiacskám

— De a zsidókat — ugy-e — a flamingó?

Egy vagy 75 éves öreg paraszt bemegy a jegyzői irodába és panaszkodik, hogy szörnyen köhög egy idő óta.

A jegyző vigasztalja, ellátja jó tanácsokkal és felsorol neki néhány jóhírű, hatásos háziszert. Mikor kifelé készülődik az öreg, a jegyző jókívánságként még utána kiáltja:

— Hát öreg, engedje meg az ég, hogy még vagy husz esztendeig köhögjék!

Megfordul nagy busan az öreg az ajtóban, meglorgatja kalapját s azt feleli:

— Oh, tekintetes ur, hogy is teccik ilyleneket kívánni. Ha még husz esztendeig így köhögök, nem érem én meg a gyűlvő nyarat se.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtökön: Első és második, szimf. A) bérlet.

Döntelen: Erzsébet-nőgyűlet előadása.

Szombaton: Artatlan Zsuzsi, operett. Haller Irma vendégjátékával. B) bérlet.

Vasárnap délután: Kornevillei harangok, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszűnet.

Este: Nani, népszimű. Haller Irma vendégjátékával. Kisbérlet.

Hétfőn: Varázskeringő, operett. Haller I. vendégjátékával. C) bérlet.

Falussy István vendégjátékon. Falussy, színházunk népszerű művésze tegnap este Miskolcrau tazott vendégszerepelni, hol a műszaki személyzet jutalomjátékán lépett fel a délutáni a «Leányvásár» című operettben, melyben Tom Miggles szerepét kreálta. A délutáni előadást rendes helyárrak mellett tartotta meg a miskolci színház, melynek közönsége valósággal ünnepelte a népszerű művészt.

resse a szépet és kerülje a rosszat. Megmutatta neki, hogy van a világon jó is, nemes-ség is, nemcsak szenny és nyomoruság. A leány sóvárgó szomjával szivta magába az új igéket. Új világ alakult előtte. És most egyszerre megértette, hogy éveken át szennyben és gyaláztatban élt.

Kimondhatatlan undorodással tekintett vissza múltjára és szégyelte hajdani elvetemültségét. Őt azonban, aki kiemelte őt a mocsárból, őt most szerette, őt imádtá, ő érette meghalt volna. És most el kell véjniük egymástól. Kell, ezt tudta Alice. Már régóta gondolt rémülettel e pillanatra — most elérkezett. És mi lesz most? Nem tudott semmit. De minden — neki mennie kell. Itt nincs más lehetőség. Kell, hogy Fred szabad legyen.

A következő napon, hogy Fred maga hágyta csomagolt, isten hozzádot irt és ment ki a világra.

Volt egy kis pénze. Az első hetekre tellett. De azután? Borzadás fogta el.

Dolgozni akart. Nem értett ugyan semmihez, még főzni sem tudott. De tanulni akart, mindent tanulni, amit kívántak tőle, csak vissza ne kelljen mennie a hajdani gyaláztatba.

És dolgozott: finom és durva munkát, mindent, ami éppen akadt. Gyakran majd hogy össze nem roskat a kínok alatt, melyeket el kellett szenvednie, de mindig újra összeszedte

erejét, mindig újra eltűrt minden megaláztatást és durvaságot.

Néha arra gondolt, hogy ir Frednek. Bizonyára segítene rajta! De sohasem tepte. Nem, nem! Nem akar terhére esni — legyen szabad.

Am a nehéz munka és a lélek titkos bánata aláásták egészségét. A kórházba került.

Hosszu, keserves helek teltek el. Az orvosok már lemondtak minden reményről. De szívsok természet győzt. És végül, hogy be-köszöntött a tavasz, egészségesen hagyhatta el a komor épületet.

Újra megkezdődött a küzdelem a minden-napi falat kenyérért.

Ekkor egy hajdani barátnőjét vezette utá-jába a véletlen. Alice fogadta könyörületos-névását, elment vele dus lakásába; egy napon és egy éjszakán át pihent ott, amíg elég erősnek érezte magát arra, hogy folytassa a munká-ját. Azután bucsuzott, mert félt a barátnőtől és életmódjától.

Küzdött és törődött tovább. Éjjel-nappal dolgozott. De úgy tudta megkeresni a leg-szükségesebbet.

Azért nem keseregt most már. Vágytalan-nul és egykedvűen élte napjait. Csak munká-jára gondolt.

Am néha, a meleg nyári éjeken, ha álom nem akart jönni pillána, rágondolt Fredre és olyankor feltört lelke mélyéből az egész hajdani vad féjadalom és zokogva vergődött egész é-lszakán át. És a szívét fájta a vágyódás és

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Nyomatvány.

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatványszükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a leg-ismertebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefon: 412.

a düh: — hát nem emberi lény ő is, nincs-e neki is joga az életre, joga a boldogságra?

Egy napon megismerkedett egy építészszel. Fialat ember volt, nőtlen, életkedvvel teji.

Hézvezetőnőnek fogadta.

Eleinte békésen folyt Alice élete. Rendben tartotta a lakást, gondosan ügyelt mindenre a férj tisztelte komolyságát és tartózkodását.

Egy estén azonban titosan tért haza. És ekkor karjaiba ragadta őt és megcsókolta, vadul és fiatalos szenvedéllyel és oly erővel szorgította őt magához, hogy nem tudott szabadulni.

Másnap reggelén sajtó szívvvel ébredt. És irtóztató világosságban látta maga előtt jövő-jét. Ez volt hát az ő sorsa. Kézről-kézre jutni és amikor megunják, akkor elküldik. És így tovább és tovább, mélyebbre és mélyebre süllyedve, míg visszaérkezik oda, ahonnan felszedték a szennybe.

Undorodástól fullasztva meredt maga elé, mintha egy brutális kéz letépte volna a fátyolt jövőjéről, mely iszonyat töltötte el bérgyádt lelkét — — Nem! Csak ezt nem! csak ezt nem!

És ekkor összeszedte minden erejét és el-szaladt, — szaladt, ameddig léhai bírták — kötötte, előtte lebegett jövőjének rémítő képe. A széles folyam partján rogyott le végre.

Azután még csak egy kis rövidke kis da-rab utat tett meg e földön.

Paul Blith.

Összeégett gyermek.

A vigyázatlanság áldozata

Az emberi könnyelműségnek és vigyázatlanságnak ismét új áldozata van. Egy 12 éves gyermek gondatlansága folytán kigyuladt egy szalmakazal, melyet könnyelműsége tudatában igyekezett loltani, miközben súlyos égési sebeket szenvedett.

Az esetről hajduhadházi tudósítónk a következőket jeleníti:

Kovács József 12 éves gyermek már régebb idő óta Székely Sándor hajdudorogi gazdálkodó tanyáján van alkalmazásban mint kis kondás.

Tegnap is kötelességét végezte. Egy csapat sertést hajtott ki a tanyáról a legelőre. Míg a tanyai háztól mintegy háromszáz lépésre levő szalmakazal elé ért, megélt attól mintegy 8-10 lépésre s pipáját elővéve régyujtott, a gyufát azonban nem oltotta el, hanem égő állapotban ledobta magá mellé a földre, amiólt az ott szétszórt szalmaszálak tüzet fogtak s pillanat alatt belekaptak a kazalba. A fiú kétségbeesetten igyekezett lábával, kezével elfojtani a lángot, ez azonban nem sikerült neki. Ehelyett altestén és kezén súlyos égési sebeket szenvedett. Mikor pedig már nagyon léjtak sebei, a kazaltól mintegy 10 lépésre levő locsogóba állott, melyben volt még némi kis víz.

A közelben dolgozó tanyasiak és cselédek észrevéve az égő kazlat, oltására siettek, melyet pár pernyi munka után sikerült is eloltani. Csak azután vették észre az összeégett gyermeket, kit azonnal kocsira tettek s beszállították a kózkórházba.

A debreczeni kir. ügyészség megindította a vizsgálatot annak kiderítése végett, hogy a gyermek belesétéit terhel-e valakit felelősség.

HIREK.

A háboru réme

Isten tudja hányadszor borzongatja már végig a Balkán-háboru kezdete óta az emberek hétért. Ideges borzalommal lestük nap-nap után a vérese seményekről szóló tudósításokat, várjuk, lessük az ujságokat, hátha hoz már valami új hirt, valami szenzációt, a Balkánról, a harctérről, a külpolitikáról. A háboru rémétől remegve, félve és mégis titkos, borzadályljal telt gyönyörűséggel fájuk a bolgárok, szerbek, montenegróiak, görögök kegyetlenségéről, a hatalmak magatartásáról, a külpolitikai helyzet feszültségéről és az új bonyodalmakról szóló tudósításokat; politikáink, terveket kovácsolunk, dühösködünk a kicsiny, vakmerő államokra, amelyek éppen azért vakmerők, mert nagyon kicsinyek, csak éppen azt nem mondjuk, amit kellene, csak éppen azt marad, aminek a legjobban kellene menni: a dolog, a munka.

Hónapok óta nyugtázi le az embereket, idegeiket a kis államok legénykedése, hónapok óta áll legyverben a monarchia hadereje, hónapok óta folyik a hatalmak s a kis államok között a jegyzékváltás, hónapok óta tárgyalnak a békeről — hiába!

A csöpp kis államok legénykedésén, szemtelenségén megtörik a nagy hatalmak haragja: gúnyos nevelésükön kicsorbálnak a legyverek élei s minden percben azt kell tapasztalnunk, hogy kicsinységük mellett is ők az urak. Hiába tüntetnek, kiabálnak a hatalmak, ők azt csinálják, amit akarnak s mint

ha valami démoni erő kötné le velük szemben a hatalmasokat, még eddig nem történt semmi bajuk, még eddig minden teljesült, amit akartak.

És már hónapok óta tart ez az állapot. Hónapok óta nyugtázi le a hatalmas államok, országok kereskedelmét; bémítja meg iparát és a hatalmak azért még mindig türenek. Hónapok óta dobálják elrongyolt keztyűiket hol egyik, hol másik hatalom arcába s a hatalmak türenek, legfőképpen kiáltanak egy nagyot, hátha megijednek tőle a kis semmiségek.

És így folyik ez már csaknem egy év óta örökös zűrzavar, kiáltás, pofozkodás, a hol a szenvedő fél mindig a nagyobb, a hatalmasabb. És így fog folyni még ki tudja meddig? Míg meg nem unják a hatalmak a keztyűdobálást, kiáltást, jegyzékváltást, és az égész nagy komédiát.

Ha pedig megunták, majd küldenek ki egy hatalmat, hogy «állítsa helyre a rendet.» Ki küldik a balkán pandurjait; a monarchiát. — Legyen övé a hóhér dicsősége!

Hiába, a Balkánon a mi véreinknek kell folyni, nekünk kell elégtételt venni a másón esett sértésekért, mert itt mi vagyunk a rendőrség. Annak a darab földnek, a Balkánnak mi vagyunk a pandurjai!

Sip.

— **A színház sorsa a tanács előtt.** A tanács mai ülésén bejelentette K. Tóth Mihály dr. kultúratanácsnok, hogy Zilahy Gyula, a debreczeni városi színház volt igazgatója kint járt a színházterület érdekében Máramarosszigeten. Egyben pedig bejelentette a lapunkban már ismeretett, tanácshoz szóló jelentését az ottani eseményekről. Bejelentette még a tanácsnok azt is, hogy Erdélyi Miklós színházigazgató levelet intézett hozzá, melyben felajánlja a debreczeni színházterület részére a nagyváradi arénát a nyári időnyire. Javasolta K. Tóth Mihály dr. kultúratanácsnok, hogy bizza meg őt a tanács a máramarosszigeti nyári állomáshely visszaszerzésére vonatkozó lépések megtételével. A tanács azonban mellőzte ezt, azzal az indokolással, hogy a színházterület már feltett ebben az ügyben lépéseket s ez különben is a színházterület dolga. S így a bejelentéseket csak tudomásul vette a városi tanács.

— **A Szent Anna-utca kiszélesítése.** Vargha Elemér dr. tanácsnok a városi tanács ma tartott ülésén bejelentette a városi tanácsnak, hogy többen kérvényt intéztek a városi tanácsnak, hogy a Szent Anna-utcat ne szélesítsék ki a tervezett 33 méter szélesre, csak 18 méterre. A tanács ez ügyben úgy határozott, hogy a kérvényt beveteszi a mérnöki hivatalhoz véleményezés végett.

— **A debreczeni labdarugók Békésgyűlése.** A debreczeni labdarugók a múlt vasárnap N. váradon voltak, ahol fényes diadal arattak a nagyváradi kollégáikkal szemben. A jövő vasárnap Békésgyűlése mennek; ebben a tárgyban ma este ülésre jönnek össze a továbbiak megbeszélése végett.

— **Tüntetés a kereskedők ellen.** A kereskedelmi alkalmazottak tegnap este 7-8 óra között tüntetés rendeztek azok ellen a kereskedők ellen, akik a fél 8 órai záróra-megállapodást be nem tartják. A tüntetők közül kelet felől állították a rendőrségen s személyazonosságuk igazolása után elbocsátották.

— **Elfogott belőrő.** Sörös Ferencz 17 éves mezőtúri születésű csavargó a hó 1-én éjjel belőrt a hajduhagosi községi fogvasztási szövetkezetbe s onnan 16 korona 86 fillér készpénzt és egy zsebhórt ellopozt. A hosszúpályi csendőrök ma elfogták Sörös Ferenczet és beiktették a debreczeni királyi ügyészség fogházába.

— **A szennyvízszűrő telep.** A mai tanácsülésen bejelentették a tanácsnak, hogy a városi szennyvízszűrő-telep terveit és költségvetését elkészítették. Miután azonban itt speciális munkáról van szó, elhatározta a tanács, hogy a terveket és a költségvetést felterjeszti a földművelésügyi miniszterium elé jóváhagyás végett. Mivel azonban ennek föllállításánál országos érdekű dolgokról van szó, egyben államsegélyt is kérnek a terv végrehajtására a miniszteriumtól.

— **Megszökött éjjeli portás.** Schiller József Piac-utca 42. szám alatti éjjeli portás az elmúlt éj folyamán 20 korona 60 fillér beszélt pénzzel nem számolt el Patai András portásnak, hanem a pénzzel együtt és a portászsobából a munkakönyvét magához véve, megszökött. A rendőrség az eljárást megindítja.

— **A Zenede építése.** A tanács ma délelőtt tanácsülésén bejelentették a Zenede emeletének fölépítésére vonatkozó terveket és a költségvetést, mely szerint az átalakítási munkálatok 82.000 koronába kerülnének. A tanács elhatározta, hogy a munkálatok megkezdésére kiírja a pályázatot.

— **Defektívek a rendőroktató tanfolyamon.** A budapesti rendőroktató tanfolyamra — amint ezt már jeleztük lapunkban — a budapesti államrendőrség a debreczeni városi rendőrségtől is kért nevezéseket. Rostas István főkapitány a mai tanácsülésen bejelentette a tanácsnak, hogy a tanfolyamra az állami rendőrségtől 2 defektívet fog felküldeni. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

— **Terjed a kanyaró.** A mai tanácsülésen szóba került a városban mindjobban terjedő kanyarójárvány is, amely ma már oly nagytöke, hogy naponként 30-40-50 megbetegedést jelentenek be a főorvosi hivatalnak. A járvány továbbterjedésére vonatkozólag sürgős intézkedést kértek a tanácsból. A tanács utasította is a főorvosi hivatalt, hogy a járvány megállítására vonatkozó intézkedéseit azonnal tegye meg.

— **Haldoklik az elgázolt ember.** Erdélyi József, ki Debreczenben a robogó vonatról leugrott, most a halállal vívódik. Mint már megírtuk, a szerencsétlen ember a vonat kerekére alé került, bal lábát tőből levágták a kerek, a jobb lábát pedig teljesen összeroncolták. Irtózatos kínok között utolsó óráit éli most, úgy hogy a kózkórhézból távbeszélőn értesítettek enél hozzá tartozóit.

— **Rossz a kavics.** A ma megtartott tanácsülésen szóba került, hogy a Csapó-utcánál folyó városi építkezéshez szállított kavicsoknak tele föld és így használhatatlan. A tanács ez ügyben megtette a lépéseket és a használhatatlan kavicsokat nem fogja étvenni.

— **Az ál-vőlegény.** Kalotai Erzsébet cseléd leány a napokban levelet kapott talán lakó édesanyjától, aki többek között arról értesítette leányt, hogy néhány nap múlva meg fogja látogatni egy fiatalember és megkéri a kezét. Adja át neki az ékszereit és a pénzt és jöjjön vele haza, ahol meg fognak esküdni. Tegnap este aztán megfogta a leányt egy férfi és miután annak rendje és módja szerint megkérte a kezét, az éjszakát együtt töltötték. Reggel aztán a leány átadja a vőlegénynek az ékszereit és megtakarított kis pénzét, amelylyel a férfi eltávozott. Kalotai Erzsébet pedig várta vissza a vőlegényét, de miután az csak nem jelentkezett, gyanúja támadt, hogy szélhámos kezébe került, miért is megtette a feljelentését és most kózik a szélhámos ál-vőlegény.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőlvegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

VARRÓGÉP Singer-féle, 240 koronas, egész új női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban,

Levelezés.

„FIATAL HÖLGYNEK“ levele van a kiadóhivatalban.

„TITOKTARTÁS“ címre levél van a kiadóhivatalban.

IDŐSEBB NŐNEK barátságát keresi középkori uriember. Levél „Bizalom“ címmel kiadóba küldendő.

VIDÉKI URINŐ megismerkedne debreczeni uriemberrel, kívül havonkint néhányszor kellemesen elszórakozhatna. Levél: „Debrecenbe járok“ címmel, kiadóhivatal által továbbíttatik. (Válaszbélyeg csatolandó. Kiadó.)

FIATAL HÖLGY ismeretségét keresi független uriember, aki jelenleg magánhivatalnok. Házasság nincs kizárva. Levél „Titoktartás“ címmel a kiadóba.

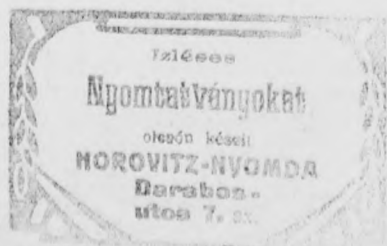
Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“ jellegre beküldi. — Nem ügynőkség.

Fürdőmegnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a volt Telegdy-féle jelenleg

„Diana“ fürdőm
(a vasutal szemben)

megnyilt, és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit kielégíthetem, amiről a közönség meggyőződését kérem.

Tisztelettel

Kabai József
fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill.
Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Fűzetjegy ára 7. korona,

tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI
GYOMORCSEPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen újonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szives pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: **Schloethaur Ferenc.**

2337

1913. t. k. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvénytörvény, mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Nyilas János hagyatéka ügyében [a debreczeni 6656 -z. betétben A — 3766/4 hrszám a felvett Csapókerti szőlőre 1600 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az utóajánlati árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1913 évi apr. hó 15 napján d. e. 11 órakor a kir. törvénytörvény árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 20%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magassabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél nem jelenik meg. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígéret nem tétetik, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek fog nyilvánítani.

Az ezen árverés költségeit vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Debreczen, 1913 évi február 26 napján.

A kir. t.-szék. telekkönyvi hatósága.
Fülöp Károly, t.-sz. bír.

A kiadmány hitelével:

Simonyi István
tsz. ig. tkv. vezető.

MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatású a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszsernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE
SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsöléshez köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legtöbbször, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kórn!